

Poročna razprava radi poloma laškega denarnega zavoda „Banca popolare Goriziana“.

Pred poroto je stopil dr. Ivan Bader, znani zdravnik v Gorici, glavna priča v tem procesu. Dr. Bader je vstopil v upravni svet banke potem, ko je odstopil David Bolaffio; odstopil je ta oni dan, ko se je banka pogajala za posojilo 1 milijona pri banki Union v Trstu. Bolaffio je bogat, zato je njegov odstop vzbudil začudenje in vzročil mnogo govorjenja o banki. Iskali so torej drugega, ki bi vredno stopil na prazno mesto in našli so premožnega dr. Baderja. Odločil se je za vstop v upravni svet na prigovarjanje župana Bombiga.

Bader pravi, da je imel lastni kriterij o tveganjih v mestu in deželi, ali glede zunanjih menic se je ravnalo vse po informacijah ravnatelja Colleta, ki je pravil: »To je tvrdka prve vrste, tej se lahko da posojilo z zaprtimi očmi«. Glede korespondence je on sodil, da se vrši vse točno po navodilih ravnatelja ter se izvršuje sklepi odbora. On je čital korespondenco, glede iger se sodil vedno, da gre za igre na račun tretjih oseb. O kupčiji s Confortijem je izvedel šele decembra 1908.

Nekoč mu je povedal predsednik, da je Colleta odpustil. Bader se je začudil. Predsednik je rekel, da škoda, katero je napravil, ni tako velika, v upravnem svetu je povedal, da vse izgube Colletove so krite z njegovimi hišami v vrednosti 100.000 kron in z 20.000 kron delnic banke. Neki upravni svetnik je še pohvalil Lenassia, da je obvaroval zavod pred nesrečo. V decembru je bilo že vedno več sej in vedno so prihajale vesti o večjih izgubah; ali upravni svet ni prišel nikdar do tega, da bi bil vedel natanko, koliko je pravzaprav izgub; to po politiki predsednika in kdor ga je podpiral.

Bader trdi, da iz pogodbe med banko in Colletom sledi, da sta Lenassi in Luzzatto vedela natančno, kako je v banko. Kot garancijo so sprejeli Colletove hiše za svoto 100.000 K, čeprav so bile manj vredne in obtežene že s hipotekami; ali sprejete so bile v garancijo že tudi za eventualno škodo pri kupčiji s Confortijem. Najlepše pa je bilo še to, da so odprli kontokorent 150.000 K Colletu, človeku, ki nima ničesar. Ali treba je bilo dobiti pokritje za 300.000 K, pa če bi bilo treba kriti 500.000 K, ali pa milijon; bi se bilo našlo pokritje z enakim akrobatizmom.

Kmalu na to se oglašajo porotniki Lazzari ter zahteva od priče, naj ne razlaga le svojega mnenja, ker porotniki da niso zato tukaj, da bodo to poslušali, marveč pretrես faktov. Dva porotnika zahtevata, da naj se konstatira, da je govoril Lazzari le v svojem in ne v imenu vseh porotnikov.

Glede Lenassija in Luzzatta pravi, da če bi bila prej razodela stanje banke, bi ne bilo take škode.

Še v maju se je reklo glede Confortija, da je ekpozicije 200.000 K, ki je pa krita z garancijo, dan, predsedniku. Ali kupčija s Confortijem je bila poguba za banko. 27. t. m. je prišla vest, da je falirala tvrdka Bertolini v Parmi, ki je sprejela del Confortijevega podjetja; likvidatorjem je narasla nova škoda 74000 lir. Glede 500000 lir je pod. sal, ker je rekel predsednik, da gre le za začasno primanjkanje denarja. Ker je šlo vedno slabše, so se odločili za likvidacijo. Pripoveduje, kako so nekateri upravni svetniki hoteli prepisovati svoje imetje na imena žen in otrok, tako da niso dali niti tega, kar so objavili. Tudi Lenassi in Luzzatto, ki se oglasi, da je dal vse, kar je imel, ali državni pravdnik ga hitro vpraša: Kje pa je

onih 240.000 K? — Luzzatto je dal 30.000. Luzzatto je bil v Italiji takrat, ko se je reševalo banko in taksiralo upravne svetnike. Luzzatto je bil poprej pomidil 30—40.000 K. Zavaruje se proti Colletovemu očitaniu, da bi bil imel kake prednosti pri banki.

Kupčijo glede gozda na Koroškem sta vodila Lenassi in Luzzatto, ki je bil pravni zastopnik Vidmarja in banke ter je vodil ta posel za obe stranki. Vidmar je faliral in banka je izgubila 500.000 K. V Italiji je našel Bader pri banki v Čenovini pismo B. P. podpisano samo od Colleta; tikalo se je iger. Sumi, da so nekateri podpisali na pismih za igro ponarejeni. Pravi, da je prišel Schwarz na to, kako so nekatero točko v računih počasi izginile. Denar je dobil pot na ven, nazaj ga ni bilo.

Branitelji so stavili na Baderja razna vprašanja. Med drugim ga je vprašal državni pravdnik: Vas je vabil župan Bombig v imenu Lenassijevem k vstopu v upravni svet? Kakšne so Vaše izgube? Bader: Bolje, da o tem ne govorim. Državni pravdnik: Bolje, da poveste. Dr. Bader pove, da je plačal za banko 470.000 K ter da bo mogoče moral plačati še 150.000 K.

Bader je odgovarjal še na razna vprašanja, potem pa izjavil, da ne more več. Zaslišan je bil na to Jos. Pavia, ravnatelj filijalke »Credita« v Gorici. Pavia, ki je Luzzattov bratranec, je označil polom banke le za nesrečo. Danes so še izpraševali dr. Baderja.

Domače vesti.

Revizija ljudskega štetja! — Notranje ministerstvo je bajje privolelo v to, da se izvrši revizija ljudskega štetja v Trstu.

Če bo tam, je potrebna istočasno v Gorici. Vlada bi storiła le svojo dolžnost in pokazala svojo pravičnost, ako privoli v revizijo ljudskega štetja v Trstu in v Gorici. — Da bi se z nami kar tako pometalo kakor pri ljudskem štetju v Trstu in Gorici, to presega vendar že vse meje, to ne sme biti.

Pričakujemo, da se obistinijo vesti o reviziji ljudskega štetja v Trstu in Gorici??

Vprašanje skupnega kluba jugoslovanskih poslancev. — Oglašala sta se dr. Rybař in dr. Gregorin, oglasil se je dr. Ravnihar in sedaj je spregovoril svojo besedo tudi dalmatinski poslanec dr. Tresić Pavičič v »Slav. Tagblattu« z dolgim člankom, v katerem pravi: »Dalmatinci so takoj izjavili, da so za klub, v katerem bi bila dana posameznim podvezam v vseh ne nujno skupnih zadevah popolna avtonomija. Poudarjali pa so, da naj se zadeva do jeseni odloži, ker je potrebno vse stvarne in organizacijske pogoje natančno fiksirati, za kar je treba časa. Nujnejša se jim je zdela tudi ureditev medsebojnega razmerja neklerikalnih poslancev in hoteli so pred vsem obnovitev stare »Zveze«. Toda primorski poslanci niso hoteli o teh predlogih niti razpravljati, preko Dalmatincev so z dr. Šusteršičem določili pogoje, pod katerimi se naj ožnuje skupni klub in dalmatinski poslanci so bili postavljeni pred fait accompli; vsi spreminjalni nasveti so bili zaman in končno so Dalmatinci uvideli, da se jih hoče le z zvezaninami rokami izročiti dr. Šusteršiču. K temu seveda niso mogli privoliti in tako je slepo in nepremišljeno ravnanje Primorcev pripomoglo klerikalni »Zajednici« do zaželjenega triumpa, da so se Jugoslovani razbili in da so ostali dalmatinski poslanci izolirani. Članek se posebno

ostro obrača tudi proti dr. Rybařu, ter poudarja, da so primorski poslanci napram ostalim Jugoslovanom pokazali prav malo lojalnosti. Končno pa izraža dr. Tresić bojazen, da se nahaja vprašanje skupnega jugoslovanskega kluba po dogodkih zadnjih dni v mnogo težavnejšem položaju kakor kdaj poprej.

Dr. Tresić-Pavičič pravi, da dr. Rybařu ne more pritruditi očitanja, da je slepo šel proti oni strani, katero je smatral on za pravo, da je pripravil »Zajednici« triumpf, da je časti vredna »Zveza« razbita ter so dalmatinski neklerikalni poslanci izolirani. ... Ali kljub temu ostanejo dalmatinski poslanci prijatelji skupne misli.

Glede »Zveze južnih Slovanov« odgovarja »Ed.« dr. Tresiću: »Dalje pravi dr. Tresić, da so bili dalmatinski poslanci za obnovo »Zveze južnih Slovanov«, da pa so bili primorski poslanci proti temu; tudi to razkritje dr. Pavičiča ni za naše čitatelje nič novega, ker skušnje z bivšo »Zvezo južnih Slovanov« niso bile ravno take, da bi mogle naše poslance vspodbujati za obnovo te zveze.

Dr. Tresić priznava torej sam, da je dr. Rybař že popred — celo na javnih shodih — konstatiral, da »Zveza južnih Slovanov« ne more dosežati uspehov, ker več nje članov iz Dalmacije ne vrše svojih poslanskih dolžnosti. Obiskovalci naših političnih shodov se morda še spominjajo, kako je dr. Rybař bridko tožil na podlagi konkretnih slučajev, ko ni bilo možno nekaterih dalmatinskih poslancev spraviti na Dunaj niti z brzoglavimi pozivi in z izrecnim opozorjenjem, da pojde za par glasov. Opozarjamo samo na slučaj šole Komenskega na Dunaju, ko smo propali le za par glasov. Čehi so bili — in po pravici — skrajno ogorčeni in to ogorčenje se je tedaj obračalo proti Jugoslovanom sploh. Potem pa gospodje Dalmatinci tožijo — je vskliknil Rybař —, da dr. Šusteršič v narodni zvezi terorizuje in komandira, da si je bil njegov klub številno šibkeji nego »Zveza južnih Slovanov«. Kdo je bil kriv temu? Šusteršičevi pristaši so bili vedno vsi na mestu, Dalmatincev pa ni bilo skoro nikdar vseh! Posledica temu je bila, da je Šusteršičev klub navadno imel večino, da si je bil po številu svojih členov slabej, vsled česar sta, naravno, trpela ugled in moč »Zveze južnih Slovanov« in uspehi so izostajali.

Tako smo slišali nov glas. Naj se vse te reči z raznih strani temeljito pojasnijo!

Pribijamo pa, da obstoja pri vseh razpoloženja za skupno misel. Po razgovorih in temeljitem preudku pa tudi lahko pride do realiziranja skupne misli. Tako upamo, ker mislimo, da bo pri vseh prizadetih toliko razsodnosti, da po sedanjem pojasnjevanju stopijo na pot zblizevanja, katera vede v skupno organizacijo neklerikalnih jugoslovanskih poslancev in potom te do kluba s programom, obsega-jočim točke, ki se proglašajo za skupne.

Slovenec, privatni docent na praškem vseučilišču. — Naučno ministrstvo je potrdilo sklep profesorskega zbora praškega češkega vseučilišča, da se pripusti dr. Mihajlo Rostohar kot privatni docent za filozofijo na češkem vseučilišču.

Vojaštva v Gorici so našli pri letošnjem ljudskem štetju 2642. Slovencev samo 971. Vsi pa vemo, da je slovenskih vojakov v Gorici mnogo več. Res ne vemo, čemu tudi pri vojaštvu pri ljudskem štetju ne more veljati pravica in resnica. Pri 47. pešpolku je tretjina vojakov Slovencev, pri dragoncih, pri topničarjih, pri lovcih polno Slovencev, brez dvoma nad 971. Ali pri vojakih tako radi podtaknejo Slovencev nemščino. Povsodi je Slovenec dober, da pomaga k časti in veljavi drugim! Častniki so upisani vsi za Nemce, ker rubriko o občevalnem jeziku dobijo že izpolnjeno: deutsch.

Volitev župana v Gorici. — V seji mestnega sveta v sredo je bil izvoljen za župana Jurij Bombig. Navzočih je bilo 23 svetnikov, Bombig je dobil 19 glasov. Podžupana sta dr. Češčuti in dr. Venier. Bombig v svojem govoru po izvolitvi ni povedal nič novega. Prazne fraze. Oblju-

bil je, da bo varoval italijanstvo Gorice. — vodovod, kanalizacija, ceste, razne potrebne naprave, itd., o tem ni bilo nič slišati. Rekel je tudi, da je pil iz keliha grenkote ter imel tudi žalostne dneve... ožja volitev v Gorici! Takrat se je hotel odpovedati, jokal je, sedaj je pa zopet sprejel. Kot priča pri procesu radi Banke popolare je pred kratkim izpovedal, da mu je banka snedla vse, premoženje, kar je sploh imel.

Poslanec Spinčič je poročevalcu lista »Agrar Tagblatt« v navzočnosti posl. Mandiča dal podatke o Hrvatsko-lovenskem klubu in stališču prim. poslancev nasproti »Zajednici«. Spinčič je povdarjal, da se tirajo, ker fuzioniranje ne bi bila prava beseda, »Storili smo jednostavno isto, kar so storili Čehi in Poljaki. Tudi oni tvorijo jednotne zveze, dasi nikakor niso homogene stranke. Razlike v mnenjih, različni politični nazori, in vidiki, se po takem alijiranju nikakor ne odpravljajo. Poravnajo se le medsebojno v klubu samem. Mi Istrani n. pr. niti od daleč ne mislimo na to, da bi bili v vseh točkah solidarni z drom Susteršičem!« — »Nas korak ni bil načeljen in odločen. Ta korak ne pomenja nikak preobrat. Mi si pridržujemo svobodno roko v vseh vprašanjih, ki so lokalnega ali principielnega interesa. Mi smo postopali le iz tehnično-parlamentarnih in takorekoč parlament-ekonomičnih vzrokov. Sicer pa ostanemo kakor smo bili!«

Spinčič je povdarjal posebno prosto roko v vseh vprašanjih lokalnega ali principielnega interesa. Okoli tega ravno se je vrtil prepir. — Če bi se bilo pravčasno tudi med Slovenci in ne še le v »Agr. Tagblattu« podalo tako pojasnilo, bi bilo odpadlo mnogo prerekanja! — Iz Spinčičevega pogovora pa se jasno vidi, da v »Nar. klubu« se ni mislilo kar na popolno podvrženost Susteršičevi vsemo-gočnosti!

Pogorelecem v Logu je nakazal deželni odbor prvo pomoč v znesku 1500 K. Vendar so se zganili.

V Št. Andrežu sezidajo vojašnico za pionirje. Dogovori z vojnim ministerstvom so končani.

Veliko premeščevanje avstrijskih čet na Jugu. — »Reichspost« potrjuje vest, da se izvršijo velike vojaške izpremembe na jugu, katere je »Fremdenblatt« do sedaj dementiral. Z Dunaja se pošljeta pešpolka 19 in 32 v Gorico in Tolmin, da nadomešča polka 39 in 44, pešpolk 97, ki se nahaja v Trstu že 14 let, bo nadomeščal 39. polk v Brodu na Hrvaskem. Na Tirolskem in Tridentinskem se garnizije znatno pomnože in sicer s šest batalijoni pehote in lovcev, pol polkom kavalarije, pol polkom topništva in več kompanijami trdnjavske artiljerije.

Iz Ajdovščine: »Gospod Fran Repič, trgovec v Ajdovščini, je izročil Ajdovskemu »Sokolu« 10 kuponov tvrdke Ferd. Makuc v Gorici, katere smo istež vrnili, na kar nam je ta nakazala znesek 10 K. Hvala lepa obema! Občinstvo in društva opozarjamo, da izdeluje tvrdka Ferd. Makuc v Gorici, katera se lahko kosa z vsemi tujimi isto strokinimi tovarnami, vse pirotehniške izdelke ter izdaja kupone po 1 K, katere izroča onim odjemnikom, ki vkupijo 50 ali več topičev. Trdko iskreno priporočamo.

Sestanek absolventov kmetijske šole na Grmu se priredi 19. in 20. avgusta t. l. Pri tej priliki se bo praznovala tudi petindvajsetletnica zavoda s sledečim programom: V soboto 19. avgusta: Ob polu 6. uri popoldne: Sprejem gostov na kolodvoru. Odkazanje prenočišč. Ob 7. zvečer: Prijateljski sestanek pri Štamburju v Kandiji. Ob 9. zvečer: Kres na Grmu. V nedeljo 20. avgusta: Ob 8. zjutraj: Sv. maša pri Božjem grobu. Ob 9. dopoldne: Pozdrav in nagovor došlih gostov v šolski dvorani. Ogledovanje zavoda. Ob polu 1. popoldne: Skupni obed v šolski dvorani. Ob 4. popoldne: Zborovanje absolventov v svrhu stanovske organizacije. — Čas za prigrisitev je določen do 1. avgusta. Pripravljali odbor.

Vsaka gospodinja,

katera želi pripraviti dobro kavo, uporablja najraje „pravega“ Francika: s kavnim mlincem, ki se izdeluje temeljem največje skrbnosti že dolgo let v zagrebški tovarni.

Ta izb. rni domači izdelek najtopleje priporočamo.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen

GORICA

Jos. Verdi tekalnice štev. 37

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate kronice, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče

uravnavanje krivo stojećih zobovj. Plombe vsake vrste.

Ordinira v sojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omočica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek rajši je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijsva pijača iz Kine

in železa najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so se prehladili ali prenaželi ali si nakopali zadržano slabo prebavo ter ki jih prevročili ali pomrznili jedi, neprijetnosti v želodcu, kakor katar, krče, bolečine, naplhnjenost itd.

Dr. Engel-nov „BALDRIANUM“

„Baldrianum“ se izkazuje pri takih neprijetnostih, dokler niso še resne. Kot dobro želodčno vino z izvrstnim vonjem in zdravilno močjo, tudi slabe posledice, kakor nervoziteto, nespečnost, omotico, stisko in omotice.

Vedel njegovih sestavin, ki so samosko vino z motovilnimi kapljicami, malinovec in presnajovec, vpliva „Baldrianum“ tu: pospešuje pri zaprtju in zajedno krepilno na cel človeški organizem.

Dr. Engel-nov „BALDRIANUM“ se uporablja pri vsaki slabosti in živčnem napetosti. Tudi ga lahko prenašajo slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najboljše je, če se ga zavžije zjutraj na tešče ali pa zvečer predno se gre spat eno čajico kakor za likerje. Za otroke in slabotne osebe se razredči.

„BALDRIANUM“

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in boljših prodajalnah jestvih Gorisko-Gradišanske.

V Gorici, Korminu, Gradišcu, Remarsu, Ajelu, Campožengo, Rnkah, Trziču, Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, analu, Čedadu, Vidmu, Palmi, Cervinjanu, Ogleju itd. se dobi a v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriska lekarna dr. Engel-nov „Baldrianum“ po izvrstnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zabtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu - edini domači zavarovalni zavod.

Ustanovljena leta 1884.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal M. ovske in Preradovičeve ulice.

Podružnica v TRSTU,

Via del Lavatoio štev. 1. II. nadstropje.

Telefon št. 2594.

Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka in Sarajevo.

Zadruga sprejema pod ugodnimi pogoji zavarovanja sledeče vrste:

I. Na življenje:

1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti;
2. zavarovanje dote;
3. zavarovanje življenske rente.

II. Proti škodi po požaru:

1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih poslopij, tovarn);
2. Zavarovanje preničenin (pohištva, prodajniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.);
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žit, sena itd.).

III. Zavarovanje steklenih šip.

Zadruga imetju vseh odtelevkov zneska K 2.319.068-21 Od tega temeljna glavnica 800.000-00 Dohodek letne premije k prisel. zbiranju 1.241.748-44 Izplačane odškodnine 4.323.268-44

Spesobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje

Podružnica „Croatiae“ Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadst.

Zastopnik za Gorico in okolico:

PETER GRUDEN & Comp.

V GORICI.

Nova trgovina z železničjo

Pinter & Lenard

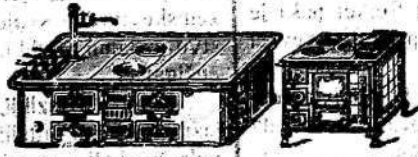
v Gorici v Raštelju št. 7.

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalk, klosetov, peči, stedišnikov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.

Cenji občinstvu se toplo priporočata

Pinter & Lenard.

Tehnični biro

FRIDERIK KIENTZ - GORICA

ulica Ascoli štev. 20

priporočata:

parne naprave, razne vsesalne naprave plina, raznovrstni motorje in lokomobile, kompletne naprave za pekarnice, parne peči, stroje za mešanje in posamezne dele strojev.

Dvigala za stavbe, poljedelske stroje, stiskalnice za grozdje in drugo. Kompletne naprave za mizarne delavnice, žagarje in mlinarje. Mline za koruzo z ročnim obratom. Naprave za parne pralnice, olje za stroje vseh vrst, smirkov papir za čiščenje in platno.

Velika zaloga gramofonov in citer.

Lekarnarja A. THIERRY-ja BALSAM

Samo pravi z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Allein echter Balsam aus der Schatzkammer des A. Thierry in Pragrad A. Thierry - Sarajevo.

Proti vsakemu ponarejanju, posnemanju in zopetni prodaji drugih balzamov pod dvomljivo znamko, se sodniško postopa in strogo kaznuje. Nedvomljivo zdravstvenega učinka pri vseh obolelostih soplnih organov, kašlju, bruhanju, hripavosti, bolečinah v prsih, na pljučih, specijalno pri influenci, obolelosti na želodcu, vnetju jeter in ledic, slabi prebavi, zaprtju, zobobolu in obolesi v ustih, trganju po udih, pri opeklinah, izpuščajih itd. je edino imenovani balzam 12/3 ali 6/1 v vel. posebna steklenica K 5-6.

Lekarnarja A. THIERRY-JA

samo pravo CENTIFOLJINO MAZILO

zanesljivo gotovega učinka tudi pri starih ranah pri opeklinah, oteklosti, ponesečenju in vnetju gnojivah, odstrani iz trupa vse tuje tvarine in prepreči večkrat nepotrebne operacije. Zdravilno tudi pri zastaralih ranah itd. 2 skatiji 3-60.

ZALOGA: Lekarna pri Angelje varhu A. Thierry-ja Pragrada pri Rogatcu.

Dobl se po lekarnah. - Na debelo po med. mirodilnicah.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli.

Vloge na knjižico obrestuje po 4 1/2 %, vloge v tekočem računu po 4 %.

Centrala v Ljubljani.

Dolniška glavnica K 5.000.000.

Rezervni sklad K 450.000.

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.